

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poște și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 30 Ianuarie st. v.

La ordinea zilei sunt teatrele.

Nu-i vorbă, bătrânul Moltke declară, că situațiunea e foarte serioasă, Franța, Belgia, România, ba chiar și Statele-Unite din America votează credite extraordinare pentru înarmări, Germania e frământată de cestiunea septenatului, Austro-Ungaria convoacă delegațiunile, ca să ceară dela ele încuviințarea unui credit extraordinar, în Italia izbucnesce o crasă parlamentară, finanțele statului ungar sânt greu compromise, renta ungară cade în timp de câteva zile dela 108 tocmă la 91: toate acestea sânt însă lucruri trecătoare și de o importanță numai momentană; teatrele sânt lucrul, care rămâne și are importanța lui permanentă.

Și e în adevăr serioasă cestiunea teatrelor maghiare.

Se cheltuesc sume enorme pe an pentru sporirea și întreținerea acestor așezăminte de cultură. Dă statul pentru templele Taliei mai puțin decât pentru biserică, dau municipii, dau orașe, dau reuniuni, dau fonduri create anume, dau mecenajii particulari, dă întreaga societate „cultă“, și totuși pretutindenea sânt crize teatrale, falimente și scandaluri. Căci legiune e numărul preoților și al preoteseilor Taliei, și întreagă această legiune vrea să fie splendid plătită pentru ostenelele ce-și dă, ca să propage „cultura“. Nici că se poate plânge, că nu este plătită. Teatrele cu toate acestea sânt deșerte; actorii își iau onorarele, actorii își iau „gagiul“, — ear' publicul e mulțumit, că nu s'a creat încă o lege, prin care tot omul este obligat a merge regulat la teatru.

Astfel, ca să vorbim numai despre marile centre de „cultură“, la Timișoara o crasă teatrală urmează după ceealaltă, la Seghedin se încercă socotelile, la Pojon noul teatru începe cu o crasă, la Arad directorul teatrului cere să fie desfăcut contractul, la Cluj actorii se pun în grevă, ear' la Budapesta actiunea se pune la oarecără pînă sus în parlament din cauza încercărilor teatrale.

De unde atâte opintiri, atâte jertfe, atâte timpuri pentru toate chiar și în nise timpuri ca cele de astăzi?

Ni-o spune cel mai autorizat organ de publicitate al Maghiarilor, guvernamentalul „Nemzet“.

„Teatrul din provincie se luptă cu multe greutăți“ — ține „Nemzet“ în numărul dela 9 Februarie. — „Nu e minune, că actorii țin me-

reu congrese și își dau silința de a găsi moduri pentru îndreptarea relelor.

„Abia e vre-un oraș de provincie, în care teatrul să n'abădă miserii. Aproape toate teatrele au ajuns până acum să deie faliment. Actorii și actrițele au ajuns în miserie. Acesta e lucru foarte trist. Ce-i drept teatrul nu mai are importanța politică și socială, pe care a avut-o mai de mult: dar' în cestiunea răspândirii limbii maghiare tot prețuiesc mai mult ca foarte multe din reuniunile de cultură.

„Teatrul popular din Budapesta, cu toate păcatele și greșelile lui din trecut, a maghiarizat mai bine capitala ca reuniunea scolară. Ba chiar mai bine ca școlile. Același lucru se poate ține despre teatrul național, care pe timpul domniei străine a fost cel din urmă bulevard al limbii noastre naționale și al spiritului nostru național.

„Teatrul tot mai are dar' la noi o misiune națională, ceea-ce în alte părți nu are. Romanii au cunoscut înăbușirea teatrului, — atunci circ. Unde au întemeiat vre-un oraș, circul a jucat un rol principal. Prin circ au latinizat orașele cucerite.“

Aceste sânt mărturisiri pe cât se poate de sincere, din care constatăm:

I. Că școlile din punctul de vedere al oficioșilor dela „Nemzet“ au menirea de a maghiariza;

II. Că reuniunile de cultură sânt înființate anume, ca să ajute școlile în lucrarea lor de maghiarizare, și

III. Că teatrul trebuie susținut, fiindcă este un agent de maghiarizare, care maghiarizează chiar cu mai mult succes ca „reuniunile de cultură“ și școlile.

Aceste nu noi le ținem, nu noi le presupunem, nu noi le bănuim ori insinuăm: sânt mărturisiri făcute în coloanele celui mai autorizat organ de publicitate al Maghiarilor și al guvernului în deosebi.

Românii și Germanii și Slovaci și Sârbii și toți ceilalți cetățeni nemaghiari ai statului ungar au să-și le întipărească aceste bine, ca mărturisiri autentice despre modul, în care înțeleg ei chivernisirea averii noastre comune.

„Dacă caselle statului ungar ar fi pline, — urmează „Nemzet“, — ba dacă nu ne-am lupta mereu cu crize financiare, ar trebui să spriginim în proporții mari teatrul din provincie din partea statului. Cu subvențiune dela stat ar trebui să susținem teatrul maghiar în toate acele orașe, — fie ele ori-și-cât de mici, — în care, ori în apropierea cărora locuiesc mari mase de naționalități.“

Aceasta ar trebui să se facă, dar' nu se poate face, fiindcă statul sânt goale. Se va da dar' neapărat, când va fi ceva în caselle statului: din contribuțiunile plătite de noi tot statul va subvenționa atunci în cele mai mari proporțiuni teatrale maghiare.

Atunci numai? — Nu, le subvenționează și astăzi, când caselle sânt goale. Sute de mii se dau pentru teatrele din Budapesta — pe față, și sume foarte însemnate se dau pentru alte teatre pe sub mână. Teatrul din Cluj primesc o subvențiune mai mare ca biserica română gr-orient. și cu toate acestea el are astăzi un deficit de 51,000 fl. Cine va plăti acest deficit? În cele din urmă tot noi toți împreună.

S'a erigiat în maximă de stat principiu, că este drept, e echitabil, e potrivit cu rezoluția de stat, ca din averea noastră comună Maghiarii să facă lux de așezăminte de cultură, de care nu se simte trebuință, și care, prin urmare, numai în mod artificial se pot susține, c'a erigiat în maximă de stat principiu, c'a Maghiarii au să fie exploatați, ear' noi exploatați.

Muncim cu toții din greu, ca să putem plăti dările grele ce se încăarcă asupra noastră, dar', dacă sântem Români, copiii nostri trebuie să umble desculți și să se hrănească cu urzici, înveterorii nostri trebuie să rabde foame, bisericile noastre trebuie să rămână descoperite, pentru ca actorii maghiari să poată bea un mai bun păhar de vin, ear' actrițele maghiare să poată pune ciorapi de mătășă roșie ca floarea macului.

Acesta e principiul, pe basa căruia are să fie guvernul statului ungar; de aici pleacă Maghiarii, ca să ajungă la „înfrățire“.

Căci așa făceau și Romanii!

Romanii, sârmă de ei! — Norocul lor, că au trăit de mult, căci altfel neapărat, că li s'ar ține: Dela noi, generalul popor maghiar, ați învățat arta de a stăpâni lumea, de a chivernisi interesele ei și de a le impune celor ce vin în atingere cu voi, limba voastră, spiritul vostru, cultura voastră, înveterorii voștri de cine vor fi.

Dar' nu cercetăm dela cine vor fi învățat Romanii ceea-ce au știut atât de bine. Ni-e destul, că Maghiarii nu sânt Romani, și noi, popoarele din țările coroanei ungare, nu sântem nici noi de o potrivă cu popoarele, pe care Romanii puteau să le exploateze.

Maghiarii sânt destul de naivi, pentru-că, discutând par'că n'ar fi decât ei pe lume, să ne facă nise mărturisiri ca cele cuprinse în coloanele țiarului „Nemzet“, ear' noi sântem destul de cuminte, ca să luăm act despre asemenea mărturisiri, să ni le întipărim bine, să tragem cuvenitele concludiuni din ele și să ne folosim la timpul cuvenit de învățatura ce ni se dă.

Scoala, reuniunile de cultură, teatrele, ca ori-și-ce așezământ de cultură, n'au pentru Maghiari decât menirea de a ne maghiariza, de a ne corupe pe noi, — căci corupțiune va să zică lăpădarea de părinți, de frați, lăpădarea de neam. Am înțeleg dar', ca din propriul lor avut, din roadele propriei lor munci ei să creeze școli, reuniuni de cultură, teatre și în genere așezăminte de cultură, — înțelegem ca ei înșiși să se ruineze, încercând se ne strice pe noi. Roadele muncii noastre însă, avutul nostru nu are să fie întrebuințat pentru susținerea unor asemenea așezăminte; pe noi sau au să ne ruineze în vederea unor asemenea scopuri.

Sântem însă ruinați.

Căci dacă goale sânt caselle statului, ele s'au golit tocmai fiindcă prea mult s'a dat și se dă pentru asemenea scopuri speciale maghiare și prea puțin pentru scopurile comune.

Asta nu poate să meargă tot așa: într'un fel ori într'altul treaba aceasta trebuie să se reguleze odată, deoarece-monarchia aceasta nu s'a creat pentru-ca poporul maghiar să-și poată face toate chefurile, ear' Casa de Austria are menirea istorică de a nu lăsa ca un popor să exploateze pe celelalte.

Astăzi, pe la finele secolului IX, se găsește aici în Europa noastră ac pentru toate cojoacele, și popoarele, care n'au învățat încă arta de a trăi din seul lor propriu, ori trebuie să o învețe aceasta ori sânt șterse din lista celor capabili de a contribui la ridicarea nivelului cultural al omenirii și — tratate ca Turcii.

Deocamdată tragem din mărturisirile făcute de „Nemzet“, cât îndeosebi pentru noi Români, trei concludiuni:

I. Că Românul, care contribuie câtuși de puțin pentru susținerea vre-unui așezământ de „cultură“ maghiar, jăfuesc pe neamul seu și perde tot dreptul la stima, la iubirea și la încrederea fraților sei români.

Foița „Tribunei“.

Faurul din comună.

— O biografie fără de nume. —

(Urmare și fine.)

Toader a vădut, că cugetă bine cameradul seu, a primit de bune sfaturile și așa au armat amândoi. Le-a trebuit așa dar' mai un an și jumătate până să ajungă dela Viena la Berlin. Ei se opriseră în drumul lor la Brün, la Praga, la Dresda. Într'un loc mai mult, într'altul mai puțin, după-cum le plăceau condițiunile și după-cum le plăceau și cetățile, în care petreceau.

Destul, că într'o zi de Maiu Toader intră cu soțul seu în curtea cea largă a stabilimentului lui Börsig de lângă Berlin. Impresiune mare de tot nu-și mai făcea stabilimentul. El văduse lucruri mari în arsenal, în fabrica de mașini a garelor din Viena și așa mai departe. Nu fusese însă nicăiri încă într'un stabiliment privat arangeat așa pe picior mare, cum vedea că este acesta. Dela intrare pășia tot pe table de fer; la dreapta și la stânga material de lucru și material lucrat. De o parte ferul brut și de alta produse de ale stabilimentului: rude lungi de fer, nu vârsate, ci făurite, șine lungi, rotițe, grămeți de plăci, în sfârșit cine le poate să le țină toate minte câte

erau așezate în ordine frumoasă, până la intrare în edificiul unde se lucrează. Când intrară în edificiul, unde se făuresc ferul, tocmai se întoarce cu cleștele-mașină un stîlp de fer înfăbentat, așa ca de vre-o 7—8 mări, și-l așeză pe o namilă de nicovală. Unul dintre lucrători succece de un retort și deasupra stîlpul de pe nicovală începe a se înălța și a se scobori o altă greutate mare de fer, care făcea serviciul ciocanului. Curgeau schinteile, când lovia ciocanul acela, ca rațele din soare și pîtrundeau aerul scîlpind, 15—20 pași depărtare.

Toader zimbă.

„De ce riți?“ — îl întreabă soțul seu.

„Îmi aduc aminte, că aceeași vedere, în mic, m'a introdus la meseria făuriei. De aș ave același noroc pentru a mă introduce în stabiliment.

Încă în ziua aceea se prezentară la directorul stabilimentului Toader și cu soțul seu și după atestatele ce le aveau, de pe unde au lucrat, după înfățișarea lor, curățite la haine și în tot exteriorul lor, au fost cu noroc, că îndată au fost primiți în condițiune.

Doi ani încheiați a lucrat Toader în stabiliment. În timpul acesta Toader, pre lângă aceea că-și făcuse bănușori frumoși s'a făcut plăcut la toți. Toți camerații căutau prietănia lui. Și proprietarul stabilimentului căuta privilegii să stee de vorbă

cu Toader și să-l întrebe despre țeara lui. Cu deosebire îi plăcu proprietarului stabilimentului spiritul de întreprindere, care transpira din vorbele lui Toader.

De aceea când s'a prezentat Toader, ca să-și iee ziua bună dela dînsul, spunându-i că vrea să se întoarcă în țeara sa să propage industria, Börsig i-a dat dela sine bani de drum — ceea-ce nu o mai făcuse cu nimenea, 200 de taleri. —

III.

Toader era acum de mult în țeara, în care se născuse. El însă nu se așeză nici în una din cetățile din țeară, nici în satul lui. În cele dintâi, se cugeta el, sau fac, sau îmi vor face alții concurență; în satul lui nu avea ce să înceapă.

El, ca om cuminte și cu experiență și-a căutat un empor virgin, un empor, care avea să se facă. Oamenii din comuna unde s'a așezat l-au iubit în timp scurt, căci Toader umbla frumos cu eib, lucra lucru solid și frumos, nu purta pe suflet de om cu vorba, nu promitea ceea-ce scia că nu poate împlini, și nu cerea prețuri mari pentru lucru.

Căți oameni în sat, toți s'au făcut agenții lui. Ori pe unde umblau, acestia recomandau pe faurul lor din comună.

Toader și-a clădit casă frumoasă și și-a întocmit grădina frumoasă lângă casă. Casa fau-

rului din comună era cea mai frumoasă și totodată model pentru mulți alții, cari vreau să-și clădească case.

Lui Toader îi mergea bine, că era nepretențios, dar' el gândia de multe-ori, că i-ar merge mai bine dacă s'ar căsătorii.

Nu voia însă să se căsătorească, înainte de a da față cu tată-seu. L-a tratat rău tată-seu, dar' totuși i-a fost tată. El nu scia dacă mai trăiesce.

Nimerindu-se odată trei zile după olaltă zile de sărbători, el pleacă să cerceteze satul, în care se născuse și înainte de toate să cerceteze pe tatăl seu.

Erau mai treizeci de ani de când se depărtase el din sat. Se schimbaseră oamenii, se schimbaseră și casele. Numai cu năcăz mare a putut afla pe tată-seu, într'un bordeiu, după nise grădini, bolnav și lipsit ca vai de el.

Când a intrat Toader, condus de judele satului, în bordeiu, tată-seu a cugetat, că vine ear' vre-o execuție. Se întăritase, cu toate că scia, că execuția nu are ce să-și mai iee.

Judele se pleacă la bolnav și-l întreabă, că nu cunoaște pe dl acesta.

Toader nu-și putea stăpâni plânsul, vădend pe tatăl seu în atâtea miserie. Observand judele aceasta, se pripece și-l întreabă: „Bade Ioane, nu cunosci pe Toader?“

II. Că Românul nu trebuie să între în scoala maghiară, în teatrul maghiar, în vre-o reuniune maghiară și în genere în vre-un aședământ de cultură maghiară decât atunci, când n'are încotro și cu cea mai deplină neîncredere.

III. Că în programul nostru național trebuie să se pună cu litere mari principiul: *Aședămintele de cultură nu îl privesc pe stat, ci fiesc care dintre popoarele ce constituiesc statul ungar are să-și înființeze, susțină și administreze propriile sale aședămintele de cultură așa cum le poate și le scie.*

Să nu mai întrebăm, dacă principiul acesta se va pute ori nu să fie pus în practică. Sînt mulți aceia, care îl primesc; a fost odată, nu de mult, un timp, când Maghiarii l'ar fi primit și ei, și nu stă nicăiri scris, că timpuri ca cele ce au fost nu mai pot să fie.

Maghiarii nu sînt Romani, dar' nici Turci nu sînt și, când se simt strîmto-rați, sciu să fie foarte rezonabili. Astăzi dic „ba“, dar' atunci, când vor simți și ei, că trebuie să se împace cu noi, această condițiune de împăcare o să le pară și lor tot atât de echitabilă ca nouă.

Correspondență din Viena.

Viena, 9 Februarie n. 1887.

Opiniunea publică s'a mai liniștit ceva, cursurile la burse s'au remis — dar' frica de războiu apasă tot mereu asupra Europei, ca o greutate amenințătoare.

Din toate părțile ne ajung sciri asupra declarațiilor calmante, pe care le făcure în loc înalt cei competenți.

Nu numai miniștri, ci chiar capete coronate înseși au găsit ocaziune a dice ceva pentru liniște.

Cu toate aceste publicul n'a încetat un moment a ține situațiunea în Europa de foarte nesigură.

Germania, Austria și Rusia au interzis exportarea de cai, Austria se dispune să convoace delegațiunile, spre a cere un credit considerabil pentru comande militare, și în Germania 73,000 oameni din rezervă fură chemați sub arme.

De sigur toate aceste nu sînt presagii, care prețic o înlăturare absolută a pericolului de războiu.

Cabinetele europene așteaptă cu mefiență diua de mîne, și miniștrii de războiu în diversele state lucrează neobosit a face, ca armata să fie gata și a prepara tot, spre a pute la momentul cerut realiza fără dificultate mobilizațiunea.

Pericolul este el oare mai mare în Orientul Europei sau în Occident? are el oare un caracter mai acut în cestiunea bulgară sau în cea a Alsației și a Lotaringiei? asupra acestui punct opiniunile sînt divise.

Pre când unii inclină spre idea, că raporturile între Austria și Rusia au atins un asemenea grad de încordare, încât un conflict e de așteptat, ceilalți din contră spun, că un conflict între Franța și Germania e cu mult mai probabil.

Sub condițiile aceste e îndeșert de a spera o explicațiune autentică din partea guvernelor

Aceasta însă e fost o lovitură mai grea ca frica de execuție. Bietul bătrân era pe aci să amuzească cu totul.

Toader se pleacă și îi dice blând și curgîndu-i lacrimile șiroae: „Tată, am venit să te duc cu mine, să nu mai duci lipsă și să te grijesc“.

Bătrânul deschide ochii și cu un glas, simțiai cum se stînge, șoptește: „Mă duc la mamă-ta; iartă-mă!“

„Tată...“ dîse Toader și plînsul îl împedecă, plînsul și suspinurile. Cuvintele bătrînului: „mă duc la mamă-ta“, au fost atât de puternice, încât cu toată bărbăția lui, pe Toader l'au făcut să plîngă, cum n'a mai plîns de când a plîns pe mormîntul mamei-sale. Bătrînul a mai deschis odată ochii: „Mor feri...“ și atunci a înghițit odată și apoi s'a liniștit pentru totdeauna! a murit.

„A fost afurisită muierea a doua“ — dîse judele. — „Aceea l'a pus bine și ea nu suferia nici să audă de numele d-tale“.

Toader îngropă pe tată-seu cu toată pompa posibilă și apoi se duse acasă. La șese luni a făcut un parastas cum nu s'a mai vădut în satul seu pentru amîndoi părinții lui. De atunci se vede pe culmea dealului un mormînt închis cu gratii de fer; la cap o cruce de marmoră, la picioare un cipres frumos.*

*Faurul din comună a fost cetit de autorul, dl Nicolae Cristea în conferința ținută în favoarea „Reuniunii meseriașilor români din Sibiu“.

respective și cu toate interpelațiunile adresate în parlamente de deputați către d-nii miniștri, totuși nu putură căpeta ca răspuns altceva, decât asigurări generale.

Asemenea nu se poate exige, ca organele oficioase să demascheze secretul atât de atînt păstrat de către guvernele lor, și să-l prezente pe piața publicistică opiniei publice.

Nici un guvern care planează războiu, și care face pentru aceste în tăcere toate preparațiunile, nu va trada mai înainte desemele aici, și nici un ministru nu se va prezenta înainte cu luni înaintea parlamentului și va declara public înaintea întregii Europe, că se prepară războiul.

După starea generală actuală în Europa trebuie din nefericire ținut seamă de faptul, că pacea europeană e amenințată din două părți și că un nor negru furtunos, care indică războiul, se face remarcabil atât la Dunăre, cât și la Rin.

Această fasă a unei extreme panici și a unei liniște temporale, care am trecut-o, se va mai repeta încă de multe-ori. Marile puteri financiare vor aduce încă la cale mai de multe-ori speculațiunile lor la bursele europene, asupra urcării și scăderii, și publicul va fi nevoit să plătească toate aceste nu numai cu liniștea sa, dar' chiar și cu averea sa.

Când marea e agitată, apoi suirea și căderea valurilor furioase e inevitabilă, și trebuie să ne deprindem chiar dacă unii sufer de morbul mării.

Pretutindenea se resimte mîna puternicului cancelar german, care clătină în felul acesta Europa și care împinge diversele state spre pericolul unui războiu. Nimic însă nu schimbă acest fapt, și până astăzi încă Europa nu fî în stare să organizeze o putere, care să fie în stare să se opună influenței Germaniei.

Germania e cea mai tare armată, ea are la dispozițiunea sa armata cea mai numeroasă și cea mai bine armată, poate să mobilizeze cât se poate mai iute. Celelalte puteri sînt divise de discordie și de neîncredere.

Așa nu trebuie să ne mirăm, dacă puternica influență germană se joacă cu soarta Europei și că principele Bismarck amestecă cărțile după-cum îi place lui.

Cestiunea asupra păcii sau asupra războiului, și dacă vom avè războiul pe Dunăre sau pe Rin, poate să-și capete răspunsul numai dela Sphinxia dela Spree. Rusia numai atunci va procede în mod ofensiv în Orient și va amenința sfera de putere a Austriei pe Peninsula Balcanică, când va fi încuragiată de Germania.

Dacă prin urmare aceasta din urmă dorește războiul oriental, și conflictul între Austria și Rusia, apoi va avè și aceasta, căci ține toate în mînă spre a împinge lucrurile pe acest plan inclinat.

Situațiunea în care se află Europa nu e de loc plăcută.

Chiar dacă după momentele unei extreme excitațiuni vin pe urmă momente de liniște, cu toate aceste nimic nu dovedește încă o ameliorațiune a stării generale.

Europa seamănă cu un bolnav de friguri, la care tot asemenea schimbă momentele de poroxysm ca momentele de bine-afare.

Dar' însă această bine-afare momentană nu trebuie să înșele pe nimenea.

Nu e altceva decât o aparență înșelătoare.

Situațiunea, care s'a calmat puțin, se poate să o ajungă preste noapte convulsiiunile cele mai violente.

Popoarele Europei, care voesc pacea, nu țin în mînile lor destinele lor. O mare și formidabilă putere se ridică în 1870 în Europa și de dînsa depinde, dacă ne vom bucura de pace sau nu.

Manipulația la caselle statului.

Cetîm în „Pester Lloyd“ dela 10 Februarie n. următoarele:

Cu legitimațiunile ce le publicăm la alt loc despre manipulația la caselle statului în ultimul cuartal al anului trecut avem acum toate legitimațiunile, și din acele putem să ne construim rezultatul general al manipulației financelor. Adevărat, că rezultatele caseller nu sînt hotărîtoare, dar' din acele încă tot putem trage o conclusiune aproximativă în ceea-ce privește rezultatul definitiv. În anul trecut au fost:

	Întratele:	Êşitele:
	floreani	
cuartulul I.	72,083.207.06	87,246.432.89
cuartulul II.	62,054.857.80	79,208.918.32
cuartulul III.	69,963.984.43	78,495.715.85
cuartulul IV.	85,398.064.37	76,463.979.92
In total . .	289,500.113.66	321,415.046.98

Resultă deci un deficit de manipulație de 31,914.933 fl. 33 cr., cîtă vreme în anul 1885 deficitul de manipulație, prelungă întrate de 294,296.505 fl. și eşite de 329,140.281 fl.,

au fost 34,843.775 fl. Dacă mai adăugăm la acest deficit încă suma, ce a încurs din vîndarea rentei de hîrtie, adevă 11.178.362 fl., putem aproximativ să hotărîm adevăratul deficit. Acesta e în sumă rotundă de 43 milioane față cu 45 milioane din anul 1885. La intrate observăm regrese la foarte importante specii de dări, și anume la de acele, care în decursul anilor premergători au avut o creștere continuă. Dările directe au dat suma de 27,532.660 fl., cu 2,563.031 mai puțin ca în anul premergător; lipsa a intrat în ultimele cuartale ale anului. Dările de consum au dat 27,532.660 fl. cu 304.271 mai mult ca în anul de mai nainte, dar' în al doilea semestru acele încep a scăde. Restituțiunile dării de consum resultă suma de 3,595.503 fl.; la aceste se arată un minus de 5,184.105. Se pare, că în fața negocierilor de transacție pendente, această poziție e de un deosebit interes, pentru-că ea dovedește, că de precar se formează pretinsul avantaj financiar, pe care l'a avut Ungaria în anul 1878. Timbrele au adus 9,323.140 fl., cu 65.591 fl. mai mult ca în anul precedent, competențele de drept 16,466.635 fl., cu 648.942 fl. mai puțin. Venitele brute ale monopolului de tutun au fost 41,645.843 fl., la acele se arată o îmbunătățire de 1,479.970 fl.; monopolul loteriei a resultat 2,977.568 fl. cu 386,099 fl. mai puțin, monopolul sării 14,628.290 fl., cu 676,628 fl. mai puțin. Dela căile ferate de stat au încurs în cassa statului 13,617.674 fl., îmbunătățirea face 4,229.401 fl.; e deci foarte considerabilă și e de așteptat, că aproximativ se va ajunge preliminarul. Vîndarea domeniilor statului au adus un venit de numai 1,837.632 fl.; minusul de 2,865.807 însă nu înseamnă de lo-o scădere, deoarece-ce în urma limitării vîndărilor, posesiunea statului nu s'a micșorat. Venitul poștei a fost de 9,073.849 fl. și arată un creșcămînt de 475.802 fl., telegraful a adus 2,209.755 fl., cu 27.227 fl. mai puțin. Totalitatea intratelor se face, ce e drept, cevași mai nefavorabil decât în anul 1885, dar' nu trebuie să se treacă cu vederea, că o parte a succesului mai mic are să se pună în socoteala vîndării reduse a domeniilor de stat, și trebuie mai departe să se constate, că intratele factice corespund în cea mai mare parte preliminarilor. Regresul dărilor directe și al dărilor de consum arată, — și aceasta trebuie să fie normativ pentru politica financiară din viitor, — că puterea financiară a țerii n'a crescut de loc, că regresul prețurilor tuturor produselor e considerabil, întocmai cum e îngrijitoare și situația, în care a ajuns industria de zahăr și de spirt, — că astfel contribuții trebuie să fie foarte crutați. O accentuăm aceasta, pentru-că la cheltuieli încă tot se arată o inclinare spre creșcămînt, — singur ministrul de comunicație a cheltuit cu 7,848.419 mai puțin, la cele mai multe dintre pozițiuni se arată însă creșcămînt. Legitimațiunea manipulației pentru întreg anul pune mai pre sus de ori-ce îndoială, că sanarea financelor de stat ungare numai prin măsuri prudente și prin cruțare se poate ajunge.

Din Bucovina.

Cernăuți, în Ianuarie 1887.

Vă rog cu tot respectul, să binevoiți a primi în coloanele prețutului jurnal „Tribuna“ următoarea „rectificare“:

În un articol intitulat „Concordia la noi“, publicat în Nr. 16 și 17 ai „Revistei politice“ din Suceava ddto 15 Ianuarie 1887 a figurat „Societatea pentru cultura și literatura română din Cernăuți“ ca un exemplu pentru a demonstra publicului român, cum se poartă societățile românesce cu întreprinderile Românilor și în special față cu „Revista politică“ și s'a afirmat, cumcă această societate ținîndu-și adunarea sa generală, a comunicat procesul verbal din cea adunare generală în gazeta „Tribuna“ din Ardeal, ear' nu în gazeta din țeară, în „Revista politică“ și că tot această societate escriind concursul pentru un stipendiu, l'a publicat în „Czer-nowitz Zeitung“, mirându-se totodată stimatul autor al articolului amintit, cum de acel concurs nu s'a publicat în „Gazeta polsea“.

Nu începe îndoială, cumcă imputările aceste, nu urmăresc alt scop, decât a discredită numita societate la publicul român, după-cum s'a mai încercat aceasta și în alte rînduri din partea unor stimati frați, cari pe de o parte strigă în gura mare, cumcă sîntem desbinați și că avem lipsă de concordie, ca să nu ne perdem, ear' pe de altă parte înșiși seamănă sîmînța discordiei între noi și ne războesc pe unii contra altora, încât am ajuns să fim desbinați în două partide: una în Cernăuți și alta în Suceava. De această tristă stare a lucrului vom mai vorbi de altădată mai pe larg.

Noi scim ce însemnătate are critica faptelor pentru desvoltarea și progresul fiecărei societăți. Ear' mărturisind aceasta, nu ne gîndim decât la o critică, care sciind a combate cu prudență relele, ce ne bîntue, să fie totodată și în stare, a ne ademeni și încurajă a susține și întări dragostea unuia către altul; — scurt: a ne disciplina, ear' nu a ne risipi.

Nu vom să fim lăudați și nici tîmăiați nici cu smîrnă și nici cu tîmăie, dar' nici criticați cu patimă. Căci toemai critica pătimașă, critica aceea, care nu are de scop, decât să caute și să afle noduri în papură a fost și este, care ne-a desbinat și ne-a slăbit, încât mai că nu mai putem susține lupta pentru existență față cu celelalte națiuni concloitoare.

Cerem deci dela cei ce se apucă să cum-penească faptele fraților sei, ca să o facă aceasta cu dragoste și cu prudență, să judece toate împrejurările, în care trăim, și să-și câștige despre toate informațiuni sigure și să nu condamnă pe nimeni pe basă unor presupuneri neîntemeiate, dar' poate că binevenite, după-cum sînt și cele privitoare la societatea din Cernăuți susținute în amintitul articol și întrebunțate poate că cu scop, de a-și bate joc de noi.

Nu scim ori de va răspunde comitetul acelei societăți la imputările, ce i-s'au făcut, sau poate că va tăce, nevoind să se strice cu cei dela „Rev. pol.“ Noi însă ne simțim îndatorați în interesul adevărului cum nu mai puțin și în interesul bunei înțelegeri între olaltă, a da următoarele deslușiri ca răspuns la imputările făcute societății în amintitul articol:

Nu este adevărată afirmarea, cumcă „Societatea pentru cultura și literatura română din Cernăuți“ ținîndu-și adunarea sa generală și-ar fi comunicat procesul verbal din cea adunare generală în gazeta „Tribuna“ din Ardeal, ci adevărată este această contra-afirmare, cumcă ea până acuma n'a fost în pozițiune a comunica acel proces verbal în gazeta „Tribuna“, cum n'a fost în stare a-l publica nici în „Revista politică“. Care e cauza, o vom auți la proxima adunare generală din partea comitetului, pe care îl vom interpela, în afacerea aceasta, căci este responsabil pentru toate câte le face, sau le întrelasă. Noi constatăm numai faptul, despre care sîntem bine informați. Ear' procesul verbal publicat în gazeta „Tribuna“ este lucrarea unei persoane private, care după cît sîntem earăși bine informați, este corespondentul numitei gazete, și căruia nime n'are dreptul a-i opri de a scrie pentru gazeta sa.

Ce se atinge de concursul publicat în „Cernow. Ztg.“ avem de observat, cumcă el fiind scris pentru stipendii din „Fundațiunea Pumnuleană“ pe timpul dela 15 Septemvrie până la 16 Octomvrie 1886 și avînd conform cerinței a se publica de trei-ori după olaltă, aceasta nu se poate face în „Revista Politică“, care apare numai de două-ori pe lună.

Fie onor. domn corespondent al „Rev. pol.“ încredințat, cumcă noi cei ce sîntem membri ai societății din Cernăuți nu ne mai uităm printre degete la cele ce le face comitetul acestei societăți, ci ne interesăm de toate și scim și toate câte se vorbește și se direg prin ședințele lui, și de bună seamă, că n'am avè cauză a ne pune lăcat pe gură, dacă s'ar fi făcut publicarea concursului din cestiune în o foaie străină, fie aceasta chiar și numai din nebagare de seamă. Să fim deci în toate cu dreptate și să ne lăsăm conduși numai de adevăr, căci numai adevărul și dreptatea ne vor consolida și ne vor uni, ca să fim o turmă cu un păstor, neumbland fiecare după capul și placul seu, la ce ajute-ne bunul D-șeu.

s.—t.—r.

Cronică.

Schimbări în statul major. După informațiunile ce le primesc „Neue Freie Presse“, dițele aceste se vor întempla schimbările, ce s'au anunțat deja mai de multe-ori, în conducerea statului major. Comandantul corpului de armată 10 M. L. baron Reinländer e numit șef al statului major, ear' șeful statului major de până acum, M. L. baron Beck e numit adjutant general al Maiestății Sale. Publicarea acestor numiri se va întempla în curînd în „Armee-Verordnungsblatt“.

Numiri. Ministrul ung. de justiție a numit de scriitori: la judecătoria cercuală din Reghinul-săsece: pe Albert Kelemen, fost diurnist la tabla reg. din M.-Oșorheiu; la judecătoria cercuală din Baia-mare: pe Stefan Czirkák, fost diurnist la tribunalul reg. din Sătmár-Nemethi. — Direcțiunea financiară din Timișoara a numit pe oficalul de dare cl. V. din Oravița, Emil Péter, de ofical de dare cl. IV. la ofical de dare din Timișoara; pe oficalul de dare cl. V. din Lugoj; Andreiu Heja, de ofical de dare cl. IV. la ofical de dare tot de acolo; ear' pe practicantul dela ofical de dare din Orăștie, Moise Szabó, de ofical de dare cl. VI. la ofical de dare din Oravița.

*

Transferări. Ladislav Gyárfás, procurer reg. în Turda, s'a transferat la procuratura reg. din Mureș-Oșorhei. — Iosif Wahnmann, scriitor la judecătoria cercuală din Moșos și Iosif Muțu, scriitor la judecătoria cercuală din Ceacova, au fost transferați împreună.

Referitor la cestiunea gloatelor. „Bud. Korr.“ publică următoarele împărțiri: În înțelesul punctului 19 al prescripțiilor pentru gloatele din țările coroanei ungare, în fiecare comună listele de descripție se vor forma astfel, că după separarea celor ce s'au aflat neapți pentru serviciu în urma unui defect al celor morți, al celor ce au dispărut și al celor emigrați ce au câștigat indigenatul în o altă comună, toți indivizii obligați la gloate și cari acum aparțin comunei acesteia se vor introduce în aceste liste. De aici urmează, că toți cetățenii ungari ce petrec de mai mult timp în Austria și au devenit astfel indigeni într-o comună de acolo, ei vor fi incluși în listele de descripție din Austria, și vor trebui să servească la gloatele de acolo; de altă parte, Austriacii, care au primit indigenatul într-o comună din Ungaria, vor fi incluși în listele de descripție de aici și vor servi la gloatele de aici. După punctul 44 al prescripțiilor pentru gloate, comanda cercurilor de gloate au de a forma încă în timp de pace din listele gloatelor trei categorii de gloate, ear' cei milităresce instruiți vor fi mai virtuos reclamați pentru respectivul corp de gloate. De aici urmează, că la formarea singuraticelor categorii de gloate, ce vor urma mai târziu, cetățenii ungari ce petrec în Austria vor fi reclamați și se vor introduce în listele gloatelor cercului de evidență, de care aparțin ei. Toți gloateșii, care nu sunt reclamați, rămân neschimbați în listele gloatelor din comuna, unde se află.

Bal român în Timișoara. În 24 Februarie st. n. 1887 se va arăta în sala berăriei (Fabrikhof) din suburbiul Timișoarei „Fabric“ un bal în favoarea scoalelor române gr.-or. din suburbiul Fabric. Prețul de intrare este de familie 3 fl., de persoană 1 fl. Contribuiri benevole sunt a se trimite subscriscului cassar. Bilete se pot căpăta în seara balului la casă. Începutul la 8 oare seara. Timișoara, în 3 Februarie st. n. 1887. Dama sunt rugate, încât să participe la națiunea în costum național. Comitetul parohial român gr.-or. dela biserica sf. Ilie din suburbiul Fabric: Nicolae Coșariu, președinte; Dimitrie Svirafiu, notar; George Ardelean, cassar; Atanasie David, controlor; Nicolae Jean, Petru Brașovan, Savu Todorescu, Paul Ioanovici, Alexa Murgu, Petru Bocean, George Raicu, Dimitrie Maxim, Eufimie Milutin, Ilie George, Costa Carte, Spiridon Mihai.

Reuniunea corului vocal gr.-cat. rom. „Unirea“ din Varadia va arăta în 8/20 Februarie a. c. în sala ospătăriei din Varadia în favoarea reuniunii un concert cu următorul program: 1. „Devisa Armoniei“, de Horner, cor bărbătesc; 2. „Lăcrămioare“, de Flondor, cor bărbătesc; 3. „Tea mea“, poezie de Tăut, declamată de corista R. Orașianu. 4. „Tătarul“, de Nosievici, cor bărbătesc; 5. „În zădar“, de Hirmaly, cor bărbătesc; 6. „Dialog“, despre superstiții, de coristii G. Minda, G. Farca și I. Cocărlan; 7. „El R'baa“, de Mandycschi, cor bărbătesc; 8. „Reînălțarea victorioasă“, cor mixt după Bianchi; 9. „Cântec vânătoresc“, de Flondor, cor bărbătesc. Urmează „jocul“. Intrarea de persoană: loc de ședut 50 cr., de stat 30 cr. Începutul la 8 oare seara. Comitetul.

Reuniunea română de cântări și muzică „Armonia“ a tinerimii din Tievaniul-mare va arăta Luna în 2/14 Februarie 1887 în localitățile edificiului scolar gr.-cat. din Tievaniul-mare, sub dirigența dlui învățător Iuliu Birou, în favoarea reuniunii un concert popular împreună cu reprezentanții teatrală urmată de dans. Programul seratei: I. Concertul: 1. Neuderfler: „Hora Dorobanților“, poezie de S. Pârjol, cor bărbătesc. 2. Brătianu: „Domnul Tudor“, cântec național de I. Niculescu, sopran-solo și cor mixt. 3. Georgescu: „Ce ai dăce?“, poezie de G. Sion, cor bărbătesc. 4. Vidu: „Sus opincă sus!“, cântec popular de I. Tripa, cor mixt. 5. Porumbescu: „Marșul cântăreților“, cor bărbătesc. 6. Flechtenmacher: „Vechia mândră Românie!“, imn patriotic de V. Alexandri, cor mixt. II. Reprezentațiunea teatrală: „Barba lui Ștefan-cel-Mare“, comedie într-un act de G. Baronzi, reprezentată de diletanții coristi. Persoanele: Joimartin, profesor la o școală publică, Nicolae Stanca; Agerina, femeia sa, Elena Stoina; Stelica, fiica sa, Ana Nediciu; Bemol, Ionat, Filtaș, Cumpenel, amici ai lui Joimartin, George Belea, Iacob Blaș, Iosif Stoina, Georgiu Ladea; Umbra lui Ștefan-cel-Mare, Iova Chișu; trei servitori străini. III. Petrecere cu dans. NB. La începutul pauzei 13 tineri coristi vor reprezenta dansurile naționale: „Călușul“ și „Bătuta“. Începutul la 8 oare seara. Prețul intrării 60 cr. de persoană. Comitetul arangeator.

Furt. Din cassa garnisoanei din Mureș-Oșorhei, care se păstra cu mare grijă în castelul de acolo, a dispărut în intervalul din 3—7 Februarie suma de 8126 fl. 25 cr. Cassele nu au fost sparte, de aceea se crede, că furtul s'a efectuat prin folosirea unor chei false.

De ale teatrului din Cluj. Secretarul de stat Beniczky a asigurat până în 1 Aprilie salariile personalului dela teatrul de acolo. Se crede, că teatrul se va da pe viitor unei întreprinderi private.

Holera în Esseg. Proto-medical Dr. Kallivoda petrece de două zile în Esseg în scopul de a inspecta spitalul țării de acolo. Până în 8 Februarie s'au îmbolnăvit în spitalul țării, care zace în mijlocul câmpului, 18 persoane de holera, din care 7 au murit, ear' celelalte 11 se află sub pază medicală. Dr. Kallivoda lăsa să se secționeze un cadavru și constată după o cercetare microscopică holera asiatică. Spitalul țării a fost închis pentru străini. Bolnavi noi, ce se primesc la spital, rămân un timp oareși-care izolați în o singură odaie. Desinfecția s'a efectuat până în cel mai mic detail. În populațiune nu s'a ivit nici un singur cas de holera.

Societatea „Crucea Roșie“ din România organizează baluri mai în toate orașele pentru sporirea fondului Societății.

Fortificarea Bucureștilor. Supraveghierea lucrărilor pentru fortificarea Bucureștilor e încredințată unei comisii compusă din mai mulți înalți ofițeri de geniu, sub presidența unui general.

Palat industrial în București. S'a propus în camera României un proiect de lege, prin care se va deschide un credit de 1,200,000 lei pentru construirea unui palat industrial pentru expozițiunea industrială și agricolă în București.

În orașul Bacău bănuie anghina difterică și boale de stomach, de care mor mai ales copii. Lumea e foarte îngrijită și cetățenii cei mai avuți și-au trimis copiii în alte părți.

Pregătiri de război rusești? În orașele guberniale: Radom, Lublin, Pistrkow, Siedlce, Suwalki, Kielce se clădesc tabere fortificate. Cu toate că iarna e grea, lucrările se urmează cu o activitate febrilă sub inspectarea ofițerilor de geniu.

Testamentul politic al lui Aksakoff. „Pol. Korr.“ primește din Varșovia știrea următoare: În cercuri panslaviste circulează în o mulțime de exemplare un pamflet, care se susține a fi testamentul politic al lui Aksakoff, și se pretinde că s'ar fi aflat în moștenirea lui Aksakoff. Scrisoarea e scrisă în forma unei epistole deschise adresate Țării și cuprinde expresiuni fanatice ale urei contra Germanilor. Există păreri, că această scrisoare ar fi numai o falsificație ce întesce la o propagandă panslavă. Încercarea, de a lăți scrisoarea prin publicarea ei în ziare, a fost zădărnicită din partea cenzurii rusești.

Înarmările Muntenegrului. Ministrul Turciei din Cetinie întreabă pe prințul Nichita în privința înarmărilor, a declarat, că înarmările de care e vorba se mărginesc numai la înlocuirea pușcilor vechi prin cele noue.

În giurul Akermanului (Rusia) trei companii de sapieri lucrează la construirea parapetelor în giurul vechii cetăți.

Ovațiuni lui Verdi. Din Milan se raportează cu data 6 Februarie n.: Căi dela trăsura lui Verdi au fost desprinsi, când acesta voia să meargă acasă după reprezentația operii Otello. Înaintea lui „Grand Hotel de Milano“ a fost primit Verdi cu entuziasm și strigăte de „se trăescă“ din partea mulțimii adunate și el trebuia să mulțumească de pe balcon. Ieri a dat Ricordi un mare banchet pentru 120 persoane, la care au luat parte artiștii și raportatorii ziarelor din străinătate. Toastul lui Ricordi ținut în sănătatea lui Verdi a fost viu aclamat. Aprobări a primit și un toast politic ținut de primarul din Milan pentru înfrățirea popoarelor.

Atentat de bombe. În Lyon au explodat două bombe în dosul palatului de justiție. Doi agenți de poliție, ce eșiră după explozarea primei bombe, au fost răniți de a doua bombă. Se spune că și înaintea ferestrelor inspectorului de poliție din St.-Etienne a explodat o bombă.

Căsătorie de moșnegi. Dumineca trecută a fost cununată în biserica din Zwickenberg o păreche cam rară în felul ei. Mirele număra 67 ani, pre când mireasa, care a înmormântat doi soți, era de 76 de ani. Nașul a fost de 95 de ani, ear' preotul cununător de 85 ani.

Noul împărat al Chinei. Din Peking sosesc știrea, că tinărul împărat a luat în 9 Februarie în mâinile sale guvernarea Imperiului-dumijloc.

Din public.)*

Raport.

Dela ultimul apel făcut către publicul român, în care mă rugasem să trimită fiecare după voință și putință câte ceva, ca să putem procura cărți, adevă Abecedare și Legendare elevilor miseri dela scoalele rurale, până ați au încurs numai 14 fl. 10 cr., și adevă dela următorii domni și doamne:

1. Un Bucureșean 3 —
2. Dl Florian cavaler de Porcius, bine cunoscutul botanist român din Rodna-veche 1 —
3. D-na Susana Porcius văduva Mărcuș din Rodna-veche 50 —
4. D-șoara Rafla Porcius din Rodna-veche 50 —

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacția nu primește răspunderea.

5. Dl Inocențiu Clein Porcius, cancelist la prețură în Rodna-veche 50 —
6. Dl Iosif Nemeș, preot în Lăpușul-rom. 1 —
7. Dl Clement Lupșan, cassar la banca „Transilvania“ în Arad 1 —
8. Dl Candin David, director de mine în Bucium-Ișbita 80 —
9. Dna Lucia Grapini, preot. în Rodna 1 —
10. D-șoara Sabina Grapini în Rodna 10 —
11. Dl Ștefan Cordan, posesor în Rodna 20 —
12. Dl Gerasim Domide, preot în Rodna-veche 1 —
13. Dl Solovestru Mureșan, învățător în Rodna-veche 1 —
14. D-na Luisa Issip din Rodna-veche 50 —
15. Dl Iaon Issip, pretor suprem în Rodna-veche 1 —
16. Dl Dionisiu Longin, oficiant la prețură în Rodna 1 —

Suma 14 10

Afară de această sumă mai sunt la dispoziție 5 Abecedare de Solomon Muntean.

Din suma încursă s'au spesat:

1. Pentru provederea scoalei din Nadășul-român p. u. Szilagy-Cseh, cu Abecedare de Petri 2 —
2. Spese postale 57 —

La olaltă 2 57

deci mai sunt: a) depuși la cassa de păstrare în Rodna-veche. 6 50

b) la subscriscul 5 03

La olaltă 11 53

Abecedare trebuie să trimitem:

1. Scoale române din Ulpiu-Traiană 15 exemp.
2. Scoale române din Bonhida . 10 exemp., căci numai aceste s'au însinuat și încă nu li s'a putut satisface.

Cu durere însă trebuie să amintesc două împrejurări:

1. Domnii învățători nu ne comunică lipsa de cărți, deși scim din experiență, că lipsă au și încă foarte mulți.
2. Din cei-ce primă deja cărți spre a le distribui între elevii miseri, nu toți ni-au trimis reverse.

Ca să putem lucra mai cu succes pentru provederea elevilor miseri dela scoalele române rurale cu Abecedare și Legendare, noi cărturarii români din Rodna și giur ne-am constituit într'un comitet spre acel scop, care e compus din următorii domni:

1. Dl Florian cavaler de Porcius, v.-căpitan emerit, membru al academiei române, ca președinte; 2. Dl Mihai Domide, învățător-dirent în Sângeorgiu, vice-președinte; 3. Dl Gerasim Domide, preot român în Rodna, cassar; 4. Dl Pomfiliu Grapini, preot în Rodna-nouă, controlor; 5. Dl Ion Pop Reteaganul, învățător român în Rodna-veche, secretar I; 6 Dl Solovestru Mureșan, învățător român în Rodna-veche, secretar II.

Așa dară de ați încolo această afacere o ia sub îngrijirea și răspunderea sa comitetul de mai sus.

Aducând acestea la cunoștință on. public român, mulțumind pentru încrederea de până aici, în speranța, că fiecare se va fi convins, că colecta adunată am folosit-o numai spre scopul predestinat, mă subscriu cu tot respectul:

Rodna-veche, 6 Februarie 1887.

Ion Pop Reteaganul.

Apel!

Vădând năsuințele învățătorului dela scoala română confesională din Rodna-veche, dl Ioan Pop Reteaganul, de a înființa un fond, din care să se proveadă elevii miseri ai scoalelor române rurale cu abcedare și legendare;

Vădând, că dînsul singur nu poate să ajungă nobilul scop;

Cunoscând, că fără abcedare și legendare nu se poate familiarisa poporul nostru cu cartea, care este astăzi atât de necesară fiecărui om — ne-am întrunit subscriscii șese înși într'un comitet, care va purta numele: „Comitetul de ajutorare cu abcedare și legendare a elevilor miseri dela scoale române rurale.“

Acest comitet se deobligă de bună voie, și fără de a pretinde de undeva vre-o recompensă la următoarele:

1. a incasa dela ori-și-care binevoitor bani, hârtii de valoare, cărți de valoare literară ori alte beneficii;
2. a manipula conștient sumele încurse și a face rapoartele sale publice la timp potrivit;
3. a primi cererile învățătorilor, respectiive ale senatelor scolastice referitoare la abcedare și legendare;
4. a procura din sumele încurse, pe seama fiecărei scoale misere, de acelea abcedare și legendare, de care va arăta suplicantul, că sunt introduse în acea școală;
5. a arăta publice ce cărți de valoare literară i-au încurs și cum s'au întrebuințat acelea? Scurt: a ține pe on. public român în curent cu ce privește această afacere.

Drept aceea ne luăm voie a apela la marimismositatea on. public român, să binevoiască a contribui după voință și putință cu bani, hârtii de valoare, ori cărți de ori-ce natură, ca să putem pune o basă sigură acestui fond.

Asemenea ne rugăm de domnii învățători români fără deosebire de confesiune să ne arete lămurit:

1. Ce abcedare și legendare folosesc? De care autor? Care din acestea cărți cred d-ilor, că intrunesc toate recerintele didactice?
2. De câte legendare și abcedare ar ave lipsă pe seama elevilor miseri și cu trageră de inimă către învățătură?

Tot ce privește pe acest comitet, precum trimiteră de sume bănești, hârtii de valoare,

cărți, opuri etc. și ori-ce scrieri și scrisori, sunt a se adresa primului secretar al acestui comitet, adevă dlui Ioan Pop Reteaganul, învățător și redactor în Ō.-Rodna (Transilvania).

Sperând cu siguranță, că glasul nostru va fi ascultat de onor. public român, sîntem

Rodna-veche, 6 Februarie 1887.

Florian Porcius m. p., Pamfiliu Grapini m. p.,
președinte. controlor.
Mihai Domide m. p., Ioan Pop Reteaganul m. p.,
vice-președinte. secretar prim.
Gerasim Domide m. p., Solovestru Mureșan m. p.,
cassar. secretar al II-lea.

Posta ultimă.

Paris, 10 Februarie n. Consiliul de ministri a hotărât, de a susține ordinea de zi, ce asigură discuțiunii impositului de cereale prioritătea înaintea legii militare.

Budapesta, 10 Februarie n. După cum aude „Pester Lloyd“ demisiunea contelui Szapáry a fost primită de către Maiestatea Sa.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Budapesta, 11 Februarie n. Casa deputaților. Discuțiunea asupra bugetului resortului comercial. Dep. Becker susține vederile agrare. Iuliu Horváth pledează foarte viu pentru încheierea convenției cu România, pentru care militează interese politice și economice. România a fost împinsă de concurență la politica protecționistă, nu producțiunea brută românească, ci cea rusească păgubesc Ungaria. Cu privire la Ardeal oratorul pretinde crearea unei industrie de fabrică și promovarea comerțului; atunci monarhia va influența în mod corespunzător asupra comerțului și industriei românești. Statele dunărene mici sunt avisate la Austro-Ungaria. Punctele de atingere sunt atât de multiple, încât acele nu le pot ocoli (Aplause). Lits și Hermann (stînga extremă) combat bugetul; Zay (Sas) se întrepune pentru încheierea convenției cu România. Desbaterea continuă.

În ședința de ieri a casei deputaților ministrul de comerț a declarat, că negocierile de convenție cu România încă n'au început. Ce s'a întîmplat până acum a fost numai o conferință prealabilă spre eruarea bazei comune, pe care s'ar pute iniția negocierile. Basa comună s'a aflat. Cu privire la importul de vite ministrul a declarat, că acela se va permite, dacă raporturile veterinare ale României, ce merg spre îmbunătățire, vor fi destul de consolidate. Ministrul a exprimat serioasa dorință a Austro-Ungariei, de a încheia convenția vamală cu România.

Paris, 11 Februarie n. Camera a hotărât, să discute legea militară numai după discuțiunea impositelor pe cereale.

Roma, 11 Februarie n. Camera s'a amînat până la soluțiunea crizei minișteriale.

„Opinione“ pretinde rămînerea ministerului, mai ales a contelui Robilant, cu privire la învoirile Italiei, ce ar trebui înnoite cu Germania și Austro-Ungaria. „Opinione“ deplânge destrămarea raporturilor parlamentare, care primejdiesc influența și vața Italiei în Europa.

Sofia, 11 Februarie n. Poliția a arestat o femeie, anume Papasoglu, care a venit la Sofia spre a încurca ofițeri într'un complot în contra guvernului. Hârtii, ce s'au aflat la dînsa, sunt compromițătoare.

Cap, 11 Februarie n. (Scirea „Agenței Reuter“.) Neguțătorii sosiți din interior aduc faima, că exploratorul african Holub dimpreună cu soția și cu suita sa au fost omorîți de indigeni.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Extrase din foaia oficială.

Licitațiuni:

— 15 Februarie a. c. imobilele lui Ioan Theissmann, de către trib. reg. din Timișoara, în comuna Freidorf.

— 24 Februarie a. c. imobilele lui Ernő Dekáni de către trib. reg. din Alba-Iulia.

— 28 Februarie a. c. imobilele Iosefi Győrfy nasc. Repsamen, de către jud. cerc. din Dice-Sân-Mărtin, în comuna „Magyar-Sáros.”

— 22 Aprilie a. c. imobilele lui George Törner, de către trib. reg. din Sibiu, în comuna Vurpăr.

Edicte:

A se insinua pretențiunile în 45 de zile:

— la rămasul după Vasile Dina (din Cea-cova), la trib. reg. din Timișoara;

— la rămasul după Isac Stoin (din Tol-vadia), la trib. rag. din Beicherecul-mare;

— la rămasul după Avram Negru (din Toracul-mare), la trib. reg. din Beicherecul-mare;

— la rămasul după Iustina Schaser nasc. Lazar, la trib. reg. din Sibiu.

Citațiuni:

— Ogita și Adam Olariu, a căror ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua într-un an la sedria orfanală din Făgăraș.

— George Muntean (din Vestem), a cărui ubicațiune e necunoscută, se provoacă a se înfățișa într-un an la jud. cerc. din Sibiu.

— Iosif Onica și soții, a căror ubicațiune nu se scie, se provoacă a se insinua într-un an la sedria orfanală din Făgăraș.

Economic.

Piața din Făgăraș, 4 Febr. Grâu frumos hectolitra fl. 5.50 până fl. 6.50; grâu mestecat fl. 4.— până fl. 4.50; secara fl. 3.50 până fl. 3.80; cucuruzul fl. 4.— până fl. 4.50; ovășul fl. 2.40 până fl. 2.60; sementa de cânepă fl. 5.— până fl. 6.—; sementa de in fl. 10.— până fl. 12.—; fasolea fl. 4.— până fl. 5.—; mazerea fl. 7.— până fl. 8.—; lintea fl. 9.— până fl. 10.—; crumpenele fl. 1.40 până fl. 1.60; mălaiul fl. 7.— până fl. 8.—; senu brut 100 chile fl. 25.— până fl. 28.—; unsoarea de porc 60—65, slămina 60—80; cânepa fl. 36.— până 40.— Un chilo carne de porc 36 cr.; carne de vită 28 cr.; carne de vițel 28 cr.; carne de miel 16 cr.; ouă 5—6 cu 10 cr., chim fl. —.— până fl. —.—; lumini turnate de senu 40 cr. până 45 cr.

Tărgul de rimători în Steinbruch. În 9 Febr. n. s'a notat: unguresci bătrâni grei 49.— cr. până 50.— cr. unguresci grei, tineri 50.1/2 cr. până 52.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușori 49.— cr. până 50.— cr., marfă țerănească, grea 49.— cr. până 50.— cr., de mijloc 50.— cr. până 51.— cr., ușoară 49.— cr. până 50.— cr., româncosci de Bakony, grei —.— cr. până —.— cr., transito de mijloc —.— cr. până —.— cr. transito ușori —.— cr. până —.— cr., transito sârbesci grei 49.— cr. până 50.— cr., transito de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., transito ușori 49.— cr. până 50.— cr., îngrășați cu ghindă —.— cr. până —.— cr. per 4% umpeniție la gară.

Cursul pieței din Sibiu

din 10 Februarie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.35	vënd.	8.45
Lire turcesci	"	11.25	"	11.30
Imperiali	"	10.25	"	10.30
Ruble rusesci	"	1.15	"	1.16

Bursa de București.

Cota oficială dela 9 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	91.—	vënd.	92.—
" Rur. conv. (6%)	"	85.1/2	"	87.3/4
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	250.—	"	255.—
Banca națională a României	"	1000.—	"	1010.—
Impr. oraș. București	"	33.—	"	35.—
Act. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Serisuri fonciere urbane (5%)	"	98.—	"	99.—
Schimb 3 luni	"	25.133/4	"	—
Societ. const.	"	—	"	142.1/2
Aur	"	18.—	"	18.1/2

Bursa de Budapesta

din 10 Februarie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	96.80
" " " 4%	87.45
" " hârtie " 5%	146.75
Imprumutul căilor ferate ung.	96.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	115.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	103.75
" " " cu cl. de sortare	103.75
" " " bănățene-timișene	103.75
" " " cu cl. de sortare	103.75
" " " transilvane	103.75
" " " croato-slavone	99.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	116.25
Imprumut cu premiu ung.	119.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	78.—
Renta de hârtie austriacă	80.—
" " " argint austriacă	109.—
" " " aur austriacă	131.—
Losurile austr. din 1860	856.—
Acțiunile băncii austro-ungare	279.—
" " " de credit ung.	271.20
" " " " austr.	102.—
Argintul	6.—
Serisuri fonciere ale institut. de cred. și ec. „Albina”	10.09
Galbeni împărătesci	62.85
Napoleon-d'ori	128.15
Mărci 100 imp. germane	—
Londra 10 Livres sterlingi	—

Bursa de Viena

din 10 Februarie st. n. 1887.

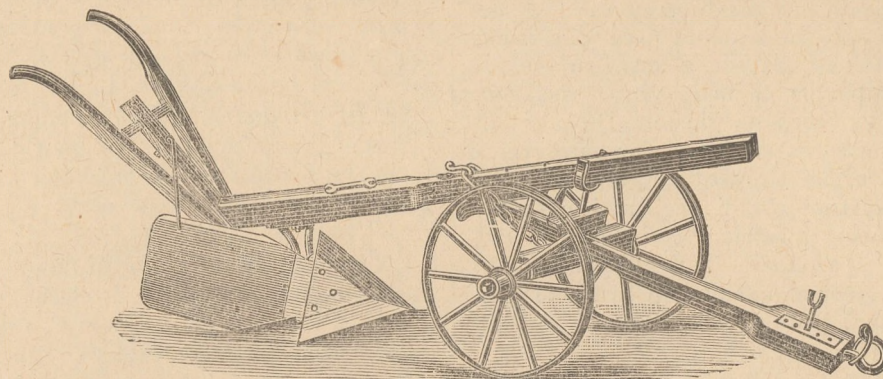
Renta de aur ung. 6%	966.5
" " " 4%	86.95
" " hârtie " 5%	146.—
Imprumutul căilor ferate ung.	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	114.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	104.—
" " " cu cl. de sortare	104.—
" " " bănățene-timișene	104.—
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.—
" " " transilvane	104.50
" " " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	116.50
Imprumut cu premiu ung.	119.25
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	77.70
Rentă de hârtie austriacă	79.85
" " " argint austriacă	—

Rentă de aur austriacă	109.—
Losuri austr. din 1860	132.—
Acțiunile băncii austro-ungare	848.—
" " " de credit ung.	279.25
" " " " austr.	270.60
Argintul	6.02
Galbeni împărătesci	10.13
Napoleon-d'ori	62.85
Mărci 100 imp. germane	128.20
Londra 10 Livres sterlingi	—

Un învățăcel

cu 2 sau 3 clase gimnasiale ori reale, cunoscător de limba română, se caută de „Institutul tipografic”. Întrarea poate urma numai decât. [404] 3—3

Pentru moșieri și economi!

Pentru-ca până acum atât de preferatele și în toată țeara tare răspândite

Pluguri de întors

[397] 2—4

să nu suferă și mai mult în executarea și efectuarea solidă, apăsate fiind de prețuri de concurență afară din seamă ieftine, în calitate și în material, fabricanții de mașine sibieni Andreiu Bieger, Andreiu Török și Samuil Wagner s'au unit cu posesorii usinei de fer din Szent-Kereszt-bánya Hrobany & Lantzky, reprezentați prin Riemer Ede în Odorheiu, să producă plugurile de întors în mod solid, din materialul cel mai bun, și să le vândă cu aceleași prețuri, și anume cu un fer de oțel pe lângă bani gata a fl. 7.50, pe schimb însuși cu fl. 8 loco fabrica.

Farmacia

la „mărul de aur al imperului”.

I. PSERHOFER

Viena

Singerstrasse 15.

Pilule curățitoare de sânge

mai nainte numite **Pilule universale**, merită numirea din urmă, fiindcă au adeverit efectul lor făcător de minuni, căci nu există o boală, în care să nu se fi confirmat efectul acestor pilule. În casurile cele mai desperate, în cari celelalte medicamente s'au întrebuințat fără nici un efect, după folosirea acestor pilule s'a dobândit în nenumărate cazuri și în timp scurt, însănătoșare deplină. **1 șatula cu 15 pilule în preț de 21 cr.; un pachet de 6 șatule 1 fl. 5 cr.; comande cu rambursă nefrancată 1 fl. 10 cr.**

Dacă se trimit banii anticipativ, atunci se trimite și comanda franco și costă 1 pachet de pilule 1 fl. 25 cr.; 2 pachete 2 fl. 30 cr.; 3 pachete 3 fl. 40 cr.; 4 pachete 4 fl. 40 cr.; 5 pachete 5 fl. 20 cr.; 10 pachete 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un pachet nu se trimite.

Au sosit o mulțime de scrisori, prin care consumenții mulțumesc pentru redobândirea sănătății lor în cele mai deosebite și mai grele boale. Fiecare după-va folosi acest medicament, se va simți silit a-l recomanda mai departe.

Reproducem câteva dintre mulțimea de scrisori de recunoștință.

Leongang, 15 Maiu 1883.

Praonorate Domnule! Pilulele D-Voastre produc adevărată minune; ele nu sînt ca alte multe mijloace lăudate, ci ele ajută într-adevăr aproape pentru toate.

Din pilulele procurate la Pasi cele mai multe le-am împărțit amicilor și cunoscuților și au folosit tuturor, chiar și persoane de o etate înaltă și cu diferite boale și dureri au dobândit prin ele — dacă nu sănătatea completă, dar totuși o îmbunătățire însemnată. Te rog dar' să-mi trimiți earăși cinci pachete. Dela mine și din partea tuturor câți am avut norocul a ne redobândi prin pilulele D-Voastre sănătatea, — cea mai intimă mulțumită

Martin Deutinger.

Bega-St.-György, 16 Februarie 1882.

Onorate Domnule! Nu Vă pot îndestul exprima mulțumită pentru pilulele D-Voastre, deoarece prelungă ajutorul lui Dumnezeu, muieră mea, care a suferit ani îndelungați de *miserere*, s'a vindecat prin pilulele curățitoare de sânge ale D-Voastre de această boală, și deși deocamdată mai trebuie să folosească, totuși sănătatea ei e atât de recreată, încât poate să-și caute earăși cu vioiciune tinerească de toate ocupațiunile sale. De această mulțumită a mea Vă rog să faceți us pentru binele tuturor suferitorilor și Vă rog totodată pentru trimiterea din nou a alor două șatule de pilule și două bucăți de săpun chinezesc. Cu deosebită stimă, devotat

Aloisiu Novak.
Grădinar suprem.

Stimate Domnule! Presupunând că toate medicamentele D-Tale vor fi tot așa de bune ca renumitul D-Tale balsam în contra degerării, care în familia mea a făcut un sfârșit repede mai multor cazuri de umflături de degerare, pre lungă toată neîncrederea mea în așa numitele mijloace de vindecare generale, m'am hotărât totuși a începe cu pilulele depurative ale D-Tale, pentru a bombarda cu aceste mici globuri durerile mele îndelungate de hemorrhoidale. Fără întârziere trebuie să-ți mărturisesc, că suferințele mele vechi după o întrebuințare de 4 săptămâni, au încetat cu totul și că recomand în modul cel mai călduros în cercul amicilor mei aceste pilule. N'am nimic în contra și dacă vei face întrebuințare de aceste șire, — dar fără de publicarea completă a numelui.

Viena, 20 Februarie 1881. Cu toată stima C. v. T.

Balsam de înghețătură

de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscut ca cel mai sigur remediu în contra cucuelor de îngheț de tot felul, cum și pentru vindecarea de rane vechi etc. 1 borcanel 40 cr.

Balsam de gușe,

medicament probat contra gâtului, 1 flacon 40 cr.

Esența de viață

(picături de Praga) în contra stomacului stricat și durerilor provenite din aceasta de tot soiul, un leac excelent de casă. 1 flacon 20 cr.

Extract de plantagină,

un medicament prea bine cunoscut, excelent leac de casă contra catarului, răgușelii și tusei etc. 1 flacon 50 cr.

Alifie americană de reumatism,

remediu cu efect grabnic și sigur, cel mai bun leac la toate relele reumatice, ca: durere de osul spinării, junghiuri, ischias, migrenă, dureri de dinți, de cap, de urechi etc. etc. 1 fl. 20 cr.

Licor de flori de Alpi,

de W. O. Bernhard. 1 flacon 2 fl. 60 cr., 1/2 flacon 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochi

de Romershausen. 1 flacon 2 fl. 50 cr., 1/2 flacon 1 fl. 50 cr.

Pomadă de Tannochinină

de I. Pserhofer, de un șir de ani recunoscută ca cea mai bună dintre toate remediile pentru creșterea părului. Un borcan mare elegant 2 fl.

Pflastru-universal

probat de prof. Steudel, la rane de împuns și lovituri la toată specia de umflături rele, la umflături ce erup în mod periodic, la ranele și aprinderile de fite și la multe alte boale de acest soi. Un borcan 50 cr.

Sare universală de curățenie

de A. W. Bullrich. Un remediu excelent de casă în contra tuturor urmărilor ale indigestiunii, ca: durere de cap, amețală, cărcei la stomac, acreală la gât, suferințe haemoroidale, înuciure etc. 1 pachet 1 fl.

Rachiu de drojdii.

1 flacon 60 cr.

Prav în contra sudoarei picioarelor.

1 șatula 50 cr.

Medicamente homöopatice de tot soiul se află totdeauna în cantitate suficientă.

Afară de preparatele aici numite se mai află în deposit toate specialitățile farmaceutice indigene și străine anunțate prin diarele austriace, ear' articolii, cari din întâmplare nu s'ar afla în deposit, se vor comanda de altundeva prompt și ieftin.

Comande prin postă se vor efectua grabnic dacă se va trimite prețul mai nainte, sau și prin rambursă postală.

Comande făcute prin trimiterea mai nainte a banilor vin mai ieftin în ceea-ce privește porto, decât dacă pachetul comandat sosese cu rambursă postală.

[290] 2—12